

פניה למשרדי הכלכלה והחקלאות בבקשה למנוע את הרס יערות דרום אמריקה על ידי צריכת הבקר הישראלית¹

תקציר

- צריכת בשר בקר והרס יערות העד לטובת תעשיית הבשר הם בין הגורמים המובילים להחרפת משבר האקלים.
- ישראל היא צרכן משמעותי של מוצרי בשר בקר מדרום אמריקה וצריכה זו במגמת עלייה משמעותית בשנים האחרונות.
- משמעות צריכת הבקר הישראלית היא הרס של קרוב ל-500 קמ"ר של יער תוך עשור (מעל 7,000 מגרשי כדור רגל בשנה) ושחרור של 10 מיליון טון פחמן דו-חמצני מדי שנה (כשמינית מפליטות גזי החממה של ישראל).
- על משרד הכלכלה לקדם רגולציה אשר תאפשר לוודא כי רשתות שיווק ישראליות לא שותפות להרס יערות ולהחרפת משבר האקלים.
- נייר עמדה זה מוגש ערב פתיחת ועידת האקלים השנתית של האו"ם (Cop25) אשר מתמקדת השנה בקרקעות, יערות ומזון.

¹ נכתב על ידי ד"ר יונתן אייקנבאום, מנהל מחקר ואסטרטגייה, גרינפיס ישראל מחקר: ד"ר רבקה וניש, עריכה: רונית סלע

רקע: מצב החירום האקלימי והיעדים להפחתת פליטות

מצב החירום האקלימי בו אנו נתונים מחייב לצאת מאזור הנוחות ולנקוט בצעדים דרסטיים. הקהילה המדעית חרדה לנוכח העובדה כי המציאות של משבר האקלים גוברת על התסריטים המדאיגים ביותר שלה; ולעומת זאת, הדרג הפוליטי נשאר אדיש ואינו עושה את המאמצים הנדרשים לכך.² אם אנחנו רוצים למנוע את הכאוס האקלימי הצפוי, עלינו להוביל מהלכים פשוטים אך נועזים שיפחיתו את כמות גזי החממה: להשאיר את הדלקים הפוסיליים באדמה, לשמור על היערות ולהפחית באופן דרסטי את צריכת הבשר. המזרח התיכון הוא אזור מוכה אקלים. מחקרים מראים כי ירידה של זרמי אוויר יבש ומיקומו על שפת המדבר הופכים אותו לרגיש יותר בפני שינויי אקלים.³ בשל כך, הטמפרטורה במזרח התיכון עלתה פי שתיים מהמוצע העולמי (שתי מעלות צלזיוס לעומת מעלה אחת).⁴ ההשלכות העיקריות עבור האזור שלנו הן ריבוי והחרפה של גלי חום, שריפות ובעיקר בצורת כרונית אשר פוגעת באספקת מים לישראל ולמדינות האזור ואף מערערת את יציבותם של משטרים חלשים.⁵

בשנת 2015 בפריז מדינות העולם קיבלו על עצמם יעדים להפחתת פליטות גזי חממה ולפי החישובים יעדים אלה יגבילו את ההתחממת הגלובאלית במעל שלוש מעלות לעומת העידן הטרומ תעשייתי.⁶ ישראל קבעה במסגרת הסכמי פריז יעדים זעומים,⁷ למעשה הנמוכים מהיעדים של מדינות ה-OECD.⁸ לקראת ועידת האקלים ה-25 של האו"ם בסוף שנת 2020, כל מדינה מתבקשת לשדרג באופן משמעותי את יעדי ההפחתה שלה על מנת לעמוד במיגור שינוי האקלים ולהגביל את ההתחממות לעלייה של מעלה וחצי בלבד לעומת העידן הטרומ-תעשייתי. לכך מכוון בישראל תהליך 2050 בהובלת המשרד להגנת הסביבה ובשיתוף פעולה עם משרדים אחרים, בראשם משרדי האנרגיה, התחבורה, הבינוי והכלכלה.⁹

כדי למנוע התרחשות של אסון אקלימי בקנה מידה גלובלי דרוש מאמץ עילאי ושינוי עומק של הצורה בה אנחנו מייצרים אנרגיה, מתניידים וכן ניזונים.

מטרת המסמך הנוכחי לחשוף בפני הנהלת משרדי הכלכלה והחקלאות את מחדל צריכת הבקר הישראלית אשר פוגעת באופן ניכר ביערות דרום אמריקה, בעיקר האמזונס והצ'אקו, ואחראית לפליטות גזי חממה של מיליוני טונות כל שנה.

בדו"ח שהוציא ארגון גרינפיס ישראל בשיתוף עם גרינפיס ארגנטינה באוגוסט השנה, חשפנו את הקשר בין רשתות קמעונאות ישראליות לבין הרס יערות דרום אמריקה, בין השאר יער הצ'אקו הארגנטינאי.¹⁰ העובדה שהבקר הישראלי תורם להרס היערות והאקלים לא צריכה להותיר אותנו אדישים ונדרשת פעולה חוצה גבולות. על כן אנו פונים אליכם בדרישה לנקוט בצעדים ראשונים למיגור התופעה החמורה על ידי החלת חובת דיווח מצד רשתות הקמעונאות בישראל על שרשרות האספקה שלהם על מנת לוודא שהיא לא קשורה להרס היערות של דרום אמריקה.

² <https://www.nature.com/articles/d41586-019-03595-0>

³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1674927817300552>

⁴ עם האצת התופעה מסוף שנות שמונים, כפי שהדבר בא לידי ביטוי ברשומות של השירותים המטאורולוגיים: עליית טמפרטורה ממוצעת בישראל של 0.2 מעלות לעשור מ-1950 עד 1988 לעומת עלייה של 0.5 מעלות לעשור מ-1988 עד 2016
<http://www.ims.gov.il/NR/rdonlyres/2268EA5D-3234-4AE1-9196-5A6C0D065D99/0/%D7%9E%D7%92%D7%9E%D7%95%D7%AA%D7%94%D7%A9%D7%99%D7%A0%D7%95%D7%99%D7%91%D7%98%D7%9E%D7%A4%D7%A8%D7%98%D7%95%D7%A8%D7%94%D7%91%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C20161950.pdf>

⁵ https://www.istor.org/stable/26462026?mag=climate-change-and-syrias-civil-war&seq=1#metadata_info_tab_contents

⁶ <https://news.un.org/en/story/2017/10/569672-un-sees-worrying-gap-between-paris-climate-pledges-and-emissions-cuts-needed>

⁷ <http://www.sviva.gov.il/infoservices/reservoirinfo/doclib2/publications/p0801-p0900/p0856.pdf>

⁸ <https://climateactiontracker.org/countries/>

⁹ https://www.gov.il/he/departments/policies/israel_2050

¹⁰ https://storage.googleapis.com/planet4-israel-stateless/2019/09/a4a28cbd-a4a28cbd-greenpeace_chaco.pdf
<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001295538>

השלכות גידול בקר והרס יערות על משבר האקלים

לפי הערכת הדו"ח האחרון של האו"ם בנושא קרקעות ומזון, מערך המזון שלנו אחראי לעד 37% מפליטות גזי החממה של האנושות.¹¹ האקלים שבו נחיה אנחנו וילדינו בעוד מספר שנים תלוי בהרבה במה שיש בצלחת שלנו. המודל התעשייתי של גידול בשר לצריכה אנושית אובדני מהרבה בחינות. בין השאר הוא תופס כ-36% מאדמות כדור הארץ לצורך גידול בעלי חיים וגידול המזון אותו הם צורכים, ובכך מונע גידול של מוצרים מן הצומח אשר היו יכולים להזין מאות מיליוני אנשים רעבים ברחבי העולם;¹² זהו הגורם המוביל להרס היערות בחלקים נרחבים מכדור הארץ, בין השאר בדרום אמריקה, שם רוב הרס היערות נובע מגידול בקר וגידול סויה להאכלת חיות משק.¹³

שריפת היער, שחרור מתאן מפירוק החומרים האורגנים, אובדן העצים שלא יקלטו פחמן דו-חמצני, גידול פרות שפולטות מתאן ושינוע הבשר שלהם מדרום אמריקה למרחקים עצומים, גם למזרח התיכון, הם שלבים שונים בהשפעתה הקשה על הרס יערות לגידול בקר על האקלים. התוצאה היא שכל קילוגרם של בקר שאנו אוכלים פולט לאטמוספירה כ-68 קילו של שווי ערך פחמן דו-חמצני.¹⁴ אם הבקר גדל בחוות צפופות כמו בצפון אמריקה או באירופה, משנעים עבורו תערובות סויה ותירס שגדלות לא אחת על חורבות יער; בדרום אמריקה, המודל השכיח לגידול בקר, באמזונס או בצ'אקו הארגנטינאי, הוא שריפה ופיזור פרות על שדות מרעה.

גידול בקר הוא סיבה מרכזית להרס יער האמזונס, כשמדיניותו המתירנית של נשיא ברזיל בולסונארו משפיעה רבות על המצב בשטח ומונעת הגנה אפקטיבית על שטחי היער. בשנה האחרונה חלה הידרדרות במצב יער העד הגדול בעולם עם יותר מ-100,000 מוקדי שריפות (גידול של 84% לעומת השנים הקודמות).¹⁵ השטח שנשרף מקיף קרוב ל-10,000 קילומטרים רבועים, עלייה דרמטית של 30% תוך שנה.¹⁶

¹¹ https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2019/08/4.-SPM_Approved_Microsite_FINAL.pdf

¹² <http://www.fao.org/3/ar591e/ar591e.pdf>

¹³ <http://www.fao.org/3/a-a0262e.pdf>

¹⁴ <http://www.fao.org/3/i3461e/i3461e.pdf>

¹⁵ <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-49415973>

¹⁶ <https://www.vox.com/science-and-health/2019/11/18/20970604/amazon-rainforest-2019-brazil-burning-deforestation-bolsonaro>

עליית צריכת הבקר הישראלית והשלכותיה על משבר האקלים

למרות שישראל נחשבת למדינה המערבית הצמחונית והטבעונית ביותר, למעשה חל גידול משמעותי בצריכת בקר בשנים האחרונות. מקור הגידול הזה במדיניות רשתות הקמעונאות, שמבצעות שיווק אגרסיבי של בשר בקר ושפעלו לשינויי רגולציה. בשר ה'אנגוס' של שופרסל הוא חוד החנית של מערך שיווק שמפמפם לציבור הישראלי לצרוך יותר בקר. בתחום הרגולציה, פעלו הרשתות לשנות את ההגדרה של בשר כך שבשר מצונן מפרות שנשחטו בדרום אמריקה ומגיע לישראל תוך שמונים יום עדיין נחשב טרי.¹⁷ משמעות השינוי הוא עליה דרמטית בצריכת בשר טרי מיובא - כמעט פי 4 תוך שנתיים - שלצד הגידול במשלוחים חיים וכן עליה ביבוא בשר קפוא מסבירים את העליה בצריכת בשר בישראל, כפי שמסכמת הטבלה הבאה:¹⁸

שנה	2017		2015		מקור בקר
	אחוזים	אלפי טון	אחוזים	אלפי טון	
משלוחים חיים	26	36.66	18	18.18	102%
בשר קפוא מיובא	53	74.73	64	64.64	16%
בשר טרי מיובא	7	9.87	2	2.02	389%
בשר מגודל בישראל	12	17.17	17	16.92	-1.50%

ישראל היא מדינה קטנה שעל פי הרשומות הרשמיות פולטת רק 0.2% מפליטות גזי חממה הגלובליות. אולם מדובר רק בפליטות שישראל מייצרת בתוך שטחה. דווקא בתחום הבשר, לישראל תרומה לא מבוטלת על שינוי אקלים, אבל זה קורה מחוץ לגבולותיה, בעיקר בדרום אמריקה. ישראל מהווה יעד מרכזי לייצוא בשר מארגנטינה (5.3%), מברזיל (2%), מאורוגאוי ומפראגווי (מעל 10%).¹⁹ מדובר בהשפעה דרמטית של ישראל על כריתת היערות בדרום אמריקה, בעיקר של האמזונס ושל הצ'אקו, כשכריתת עשרות קילומטרים רבועים של יער מדי שנה מקורם בצריכת הבקר הישראלית.

ישראל היא שחקן משמעותי בהרס יערות של דרום אמריקה והמצב הולך ומחמיר. לפי נתוני ה-OECD,²⁰ ישראל היא מספר ארבע בצריכת מוצרי בשר לנפש לשנת 2018 עם יותר מ-88 ק"ג לאדם לשנה; מספר ארבע בצריכת בקר לנפש עם 20.5 ק"ג לאדם לשנה; ומספר אחד בצריכת עופות לשנה עם 65 ק"ג לאדם לשנה. חמורה מכל היא המגמה ההולכת וגדלה של צריכת מוצרים מן החי, כשכמות הבקר שנצרכת בישראל עלתה מ-100,000 ל-140,000 טון במשך שנתיים (2015-2017), גידול של 40%.²¹ מדובר בפליטות של קרוב לעשר מיליון טון שווי ערך פחמן דו-חמצני לאטמוספירה.

¹⁷ <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5505845,00.html>

¹⁸ https://www.moag.gov.il/yhidotmisrad/research_economy_strategy/publication/2018/Documents/The_cattle_market.pdf

¹⁹ http://www.ipcva.com.ar/documentos/1964_1548258366_informemensualdeexportacionesdiciembre2018.pdf

²⁰ <https://data.oecd.org/agrooutput/meat-consumption.htm>

²¹ https://www.moag.gov.il/yhidotmisrad/research_economy_strategy/publication/2018/Documents/The_cattle_market.pdf

התרומה הישראלית לכריתת היערות בדרום אמריקה

בחלק הזה אנו מבקשים לאמוד את משמעות הצריכה הישראלית על כריתת יערות מדרום אמריקה. נציין כי מדובר בהערכה בלבד. בפועל, לא ניתן להתחקות אחר כל ראש בקר שהגיע לישראל ולהבין כמה ממנו הגיע מאזור שנכרת. בחינה שכזו היא גם לא רלוונטית. ייתכן והבקר שהגיע לישראל מקורו לא מאזור שעבר כריתה, אך בקר שהגיע למדינה אחרת כן. בסופו של דבר, העיקרון שמנחה אותנו בחישוב ההערכה הוא שכל צריכה וכל עלייה בצריכה מגבירות את הביקוש ודוחקות בחברות שמגדלות בקר למצוא שטחים חדשים למרעה. כלומר, עליית הצריכה בישראל מאיצה במגדלי בקר בארגנטינה, בברזיל ובכל מדינה אחרת בדרום אמריקה לכרות יערות לשם גידול פרות, גם אם הבקר הספציפי שגדל שם לא מגיע בסופו של דבר לישראל.

לשם החישוב השתמשנו בנתונים על אובדן כיסוי יערות ועל ייצור בקר בברזיל, בארגנטינה, בפרגוואי ובאורוגוואי לאורך עשור, משנת 2008 עד שנת 2017,²² וכן התבססנו על נתונים של ייבוא ישראלי מאותן מדינות כדי להעריך את החלק של ישראל בכריתת יערות במדינות אלה. לאורך התקופה הנדונה בדקנו עבור כל אחת מהמדינות:

1. מה גודל שטח היערות שאבד²³
2. כמה מסך השטח שאבד אכן שימש לגידול בקר²⁴
3. כמה מהבקר שגדל באותה מדינה יוצא לישראל²⁵

התוצאות מופיעות בטבלה שלהלן:

מדינה	תרומת ישראל לכריתת יערות (בקמ"ר)
פרגוואי	345
ארגנטינה	78.7
ברזיל	65.4
אורוגוואי	3
סה"כ	492

תרומת ישראל לכריתת יערות בדרום אמריקה, לפי מדינה

מן הממצאים עולה כי במהלך עשור הייתה ישראל אחראית לכריתה של לפחות 492 קילומטרים רבועים של יער בכל דרום אמריקה, השווים ל-70,286 מגרשי כדור רגל, כלומר מעל 7,000 מגרשי כדור רגל בשנה²⁶

²² לנשא של FAOSTAT-לנושא של כיסוי יער | Global Forest Watch

²³ Global Forest Watch:

<https://www.globalforestwatch.org/map?map=eyJjZW50ZXliOnsibGF0ljoyNywibG5nljoxMn0slmJlYXJpbmciOjAsInBpdGNoljowLjY6b29tIjoyfQ%3D%3D>

²⁴ <http://www.fao.org/3/a-a0262e.pdf>

²⁵ <http://www.fao.org/faostat/en/#data/QL> ייצור בקר בכל מדינה באתר ארגון המזון והחקלאות של האו"ם

כמות בקר שייבאה לישראל מאותן מדינות https://old.cbs.gov.il/fortr17/impexp/menu_h.html?SortBy=1

²⁶ שטח מגרש כדור רגל ממוצע 7,000 מטרים רבועים

כך כל אחת ואחד מאתנו תורמים לכריתת היערות של דרום אמריקה כשאנחנו אוכלים סטייק או המבורגר. בהתבסס על נתונים אלו ניתן להעריך כי כל קילוגרם של בשר בקר שאוכלים בישראל ושמקורו מדרום אמריקה גורם שם לכריתה של כמעט שני מטרים רבועים של יער. המשמעות היא כריתה של 31.55 מ"ר בשנה לאדם, בהתבסס על צריכה לנפש בשנת 2017.

נציין שההערכה שמרנית מכמה טעמים: המידע על ייצור בקר לארגנטינה, פרגוואי ואורוגוואי היה זמין רק לשמונה שנים מתוך עשר. החישוב לוקח בחשבון את הבשר הקפוא אך לא את הטרי. נוסף על כך, הוא איננו לוקח בחשבון את הסויה שמשמש להזנת בקר שנצרך בסופו של דבר בישראל. כמו כן, נתוני כריתת היערות של ברזיל כוללות רק את האמזונס ולא שאר האזורים של ברזיל.

הנתונים המובאים בטבלה הזו וכן בטבלה הבאה מתייחסים לעשור, בעוד שלעיל הבאנו נתונים על התפלגות ייבוא הבשר לישראל לשנת 2018. מגמת מרכזית בשנים האחרונות היא הנתח ההולך וגדל של ארגנטינה כמקור לייבוא בשר לישראל. זוהי אחת הסיבות לכך שהדו"ח האחרון שגרינפיס הוציאה מתרכז ביער הצ'אקו. באופן כללי, הטבלאות מציגות נתונים שונים מכיוון שמדובר בזוויות הסתכלות שונות. בתוך כך, עלינו לשים לב לשתי הבחנות חשובות:

1. מדינה יכולה לגדל מעט בקר ולייצא חלק גדול ממנו לישראל (למשל, אורוגוואי בעבר וארגנטינה בהווה). לעומת זאת, מדינה יכולה לגדל הרבה בקר ולייצא מעט ממנו לישראל (דוגמת ברזיל).

2. מדינה יכולה לכרות הרבה יערות או מעט יערות לטובת גידול בקר.

השפעת ישראל על כריתת יערות תהיה תלויה בגורמים הללו.

ואם ישראל לא הייתה מייבאת כלל בקר מדרום אמריקה?

נניח לרגע שישראל לא הייתה מייבאת בכלל בקר מדרום אמריקה בשנים 2008-2017. באופן הגיוני, הלחץ לשחרר שטחים לגידול בקר בדרום אמריקה היה קטן. אבל בכמה?

הבקר בדרום אמריקה לא נמצא בחוות צפופות כמו בארה"ב אלא בשטחי מרעה נרחבים, שחלקם כאמור יושבים על שטחי יערות שנכרתו. צפיפות הבקר בשטחי המרעה של דרום אמריקה היא פועל יוצא של כמות המזון ליחידת שטח מסוימת. ההערכה היא כי על שטח של עשרה דונמים ניתן לייצר כ-80 קילוגרם של בקר כל שנה.²⁷ על בסיס כמות הבקר שכל מדינה מייצאת לישראל, אפשר להעריך כמה שטחים צריכים אותם ראשי בקר ומה היחס בין שטחים אלה לשטחים שנכרתים בפועל. התוצאות בטבלה הבאה:

מדינה	שטח נדרש כדי לגדל את הבקר שמוצא לישראל בקילומטרים רבועים	שטח יער נכרת בשל גידול בקר בקילומטרים רבועים
ברזיל	19,325	39,182
ארגנטינה	18,516	10,550
פראגוואי	10,130	16,930
אורוגוואי	17,490	1,020
סה"כ	55,461	67,684

השטח המנוצל לייצור בקר עבור ישראל בהשוואה לשטח היער שנכרת, לפי מדינה

אנחנו רואים שבברזיל ובפראגוואי השטח שלו נזקק הבקר המיובא לישראל הוא קטן מהשטח שנכרת בכל שנה. אם ישראל הייתה מפסיקה לייבא בשר מדרום אמריקה (ובהנחה שלא חל גידול בביקוש ממקורות אחרים), הדבר היה מקטין את הלחץ לכריתת יערות: בברזיל הכריתה הייתה יורדת ב-49% ובפראגוואי ב-60%.²⁸ לעומת זאת, אנו רואים שבארגנטינה ובאורוגוואי שטח היערות שנכרת, לרוב לצורך גידול בקר, קטן מהשטח שנדרש לגידול הבקר שמוצא לישראל. משמעות הדבר היא שאם ישראל לא הייתה צורכת בקר, הלחץ לכרות שטחי יער נוספים היה יורד לאפס בארגנטינה ובאורוגוואי.

חישובים אלה ממחישים את העובדה שקבוצה אנושית, ולו הקטנה ביותר, יכולה להיות משמעותית מאוד וליצור את ההבדל בין מצב שבו נכרתים יערות לבין מצב שבו לא נכרתים יערות. לכן בפועל המצב של כדור הארץ דורש מכל אחד מאתנו להתנהג כאילו אין הדבר תלוי אלא בו.

²⁷ מאפשר לייצר 80 קילוגרם של בשר בקר. בהתבסס על דו"ח של (HECTARE) ההערכה הינה שכל עשרה דונמים של שטח Zero Deforestation Working Group (ZDWG), a coalition of NGO analysts from Greenpeace, Instituto Centro de Vida, Imaflo, Amazon, Instituto Socioambiental, Amazon Environmental Research Institute (IPAM), The Nature Conservancy (TNC), and the World Wide Fund for Nature (WWF).

²⁸ התוצאה מתקבלת כשמחלקים את השטח הנדרש לגידול בקר ישראלי בשטח שנכרת באותה שנה

דרישות

משמעות צריכת הבקר הישראלית על יערות דרום אמריקה ועל משבר האקלים, וכן מגמת העלייה החדה שחלה בשנים האחרונות בצריכת בקר בישראל, אינם בהלימה עם מצב החירום האקלימי בו אנו נמצאים. עובדה זו מחייבת מאמץ חוצה גבולות. אנו רואים במשרדי הכלכלה והחקלאות את הגורמים המתאימים לקידום רגולציה, כפי שזו מקודמת באיחוד האירופי,²⁹ שמטרתה לוודא כי בקר שנצרך בישראל לא מביא להרס יערות בכלל ובדרום אמריקה בפרט. רגולציה זו תביא לצמצום טביעת הרגל הפחמנית של צריכת הבשר בישראל.

אנו פונים למשרדי הכלכלה והחקלאות בדרישה שינקוטו בצעדים הבאים:

1. החלת חובת הצהרה על שרשראות אספקה: רשתות שמשווקות בשר בישראל יהיו חייבות בתצהיר לפיו הן בדקו את שרשראות האספקה שלהן והבקר שהן משווקות לא גדל על חורבות יערות.
  2. החלת חובת הצהרה פליטות גזי חממה: רשתות שיווק יהיו חייבות להצהיר כמה פליטות גזי חממה גרם הבשר שהם משווקים.
- הצהרות אלה יופיעו על אריזת מוצרי הבשר ולכל הפחות יהיו נגישים בדו"חות של רשתות השיווק כך שתהפוכנה לחלק ממדיניות אחריאות תאגידית.
- צעדים אלה צריכים להיות בסיס למס פחמן על מוצרי בשר שישקפו את עלותם האמיתית.

²⁹ https://ec.europa.eu/environment/forests/eu_comm_2019.htm